

oude Maasbrug te zijn overgegaan zocht ik een hotel en Sikkens zijne woning op. Mijn oorspronkelijk plan, dien avond nog naar Meerssen te gaan, om den volgenden morgen vroeg dadelijk aan den ingang van 't Geuldal te zijn, dat ik in de volgende dagen geheel wilde doortrekken, moest ik opgeven wegens 't late uur en de duisternis. Ik had ook dien avond nog heel wat op te teekenen en uit te teekenen. 't Was een dag geweest om niet licht te vergeten.

H. C. DELSMAN.
(Wordt vervolgd).



ENTOMOLOGISCHE WANDELINGEN.

Een van de mooiste plekjes voor den insectenvriend is in Mei een beukenhaag op zandgrond. De teere gewimperde, roodachtig aangeloopte blaadjes, die zacht in het zonnetje glanzen, schijnen een geliefkoosde uitspanningsplaats voor allerlei „gelede diertkens” te zijn. Wat die diertjes daar toch uitvoeren? Komen ze zich koesteren in 't zonnetje, of is 't enkel om de dauw te doen, die nog in glanzende droppels aan de blaadjes hangt. Zoowel de echte wespen als sluip- en bladwespen komen er geregeld



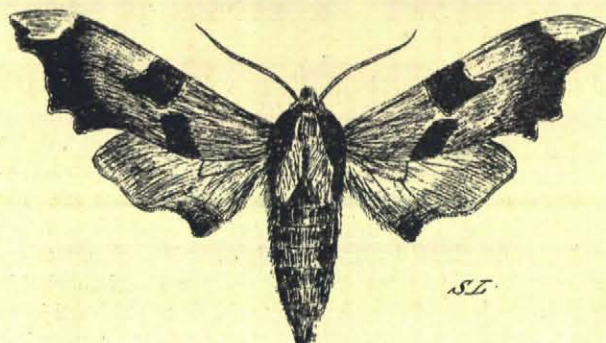
S.I.
106

Helophilus. Nat. grootte.

op bezoek, ook goudgroen glanzende vliegjes (Dolichopoden) en allerlei kleurige zweefvliegen o.a. de mooie geel met zwarte Helophilus en een dikke harige sluipvlieg (Nemoreas glabrata). Maar de aardigste bezoekerstertjes zijn de Adela's, mooie glanzende motjes, bruin met geel of violet gekleurd, waarvan vooral de mannetjes verbazend lange sprieten hebben. Gewoonlijk dansen ze in groot aantal, net als muggen, boven de heggen en 't hakhout, waarbij de lange sprieten een zonderling effect teweegbrengen. De rups van dit diertje woont in een eigenaardig plat donkergekleurd huisje.

Nu komen ook de groote vlinders al. De schitterende koninginpages verlaten de poppen. In de duinen vliegt het mooie Peterselievindertje (*Anthocharis cardamines*) waarvan de wijfjes veel op gewone witjes gelijken, maar waarvan de mannetjes met de hel-oranje vleugeltippen al zéér in 't oogvallend zijn. Verschillende pijlstaartvlinders, zooals de Populierenpijlstaart, soms al de Avondpauwoog, maar vaker de Lindenpijlstaart, zitten rustig tegen de boomstammen, ook 't mooie Berkenhoutje en zijn neefje, de kleine Wapendrager.

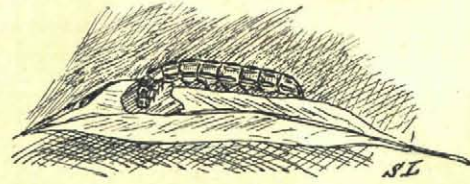
Een vlinder die in deze maand nogal vaak op lamplicht afkomt, is *Mamestra persicaria*, een mooie donkere uil met helderwitten niervlek, die in 't midden een weinig



Lindenpijlstaart.

rossig gevlekt is. Een buitenkansje is de voornaamst bekende geteekende Nachtpauwoog (*Saturnia pavonia*).

't Begint nu overal te leven van de jonge rupsjes. Plakkerrupsjes als kleine zwarte streepjes, zitten al de blaadjes te beknagen, geholpen door die van de dons vlinder, welke pas uit 't zijden wiegje gekropen zijn, waarin ze hebben



Rups van *Anarta myrtili*. Nat. grootte.

overwinterd. Waar ringelrupsen of die van de basterdsatijnvlinder hun koloniën hebben gevestigd, ziet 't er treurig uit, terwijl de lindebladeren geschonden worden door de groene spanrups van de kleine Wintervlinder.

Op de heide vond ik ook nogal eens het groene paars en wit gestreepte rupsje van *Anarta myrtili*, een aardigst bruin, wit en rood gevlekt vlindertje. Juist op die plek vond ik ook eens *Calosoma inquisitor*, de kleine poppenroover en een mooie snuittor, een *Cleonus* soort. Mei is een goede kevermaand.

De groengouden snuittor *Phyllobius urticae* bevolkt vaak in groot aantal de brandnetels, en nog een andere heel dikke grijze snuittor *Liophlaeus nubilus* schijnt op bereklauw te leven.

Een excursie naar Hilversum leverde, 't was eenige jaren geleden, verbazend veel op. We vonden de paarsgerande boschlooper (*Carabus catenulatus*) onder boomstronken en steenen. Ook zat daar *Brosicus*, de holengraver in zijn donkere gang stiekum op de loer en verschillende *Silpha*'s kropen vlug weer weg.

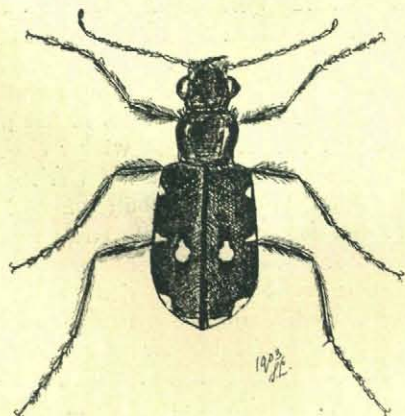
Meer het licht zochten de tiggerkevers, *Cindela campestris* en *sylvatica*, en op de jonge blaadjes van eiken vonden we *Attelabus*, het roode als verlakte kevertje, dat zulke typische huisjes draait van eiken; en misschien ook wel van andere bladeren. Ook troffen we hier een typische mesttor, *Onthophagus* heet 't diertje; merkwaardig is het, omdat „hij”, 't mannetje, een kromme hoorn op 't voorhoofd draagt. Bij een der *Onthophagus* soorten is die hoorn zelfs beweeglijk (*Onth. mobilicornis*); zie Oudemans. Op de dennen vonden we de groote en kleine dennensnuittor (*Hylobius abietis* en *Pissodes notatus*) en een groen-glanzige kniptor (*Corymbites aeneus*) streek soms op onze kleeren neer.

Om een boschje syringen vlogen merkwaardig veel sluipwespen. Zwart met gele *Ichneumoniden*, *Ophioniden* met gekke kromme achterlijven, aan een haarfijn steeltje, zwarte *Pimpla*'s met korte legboren, de vreemde platte *Banchus compressus*; mijn „compagnon de voyage” snapte waarachtig *Ichneumon fusorius* de Pijlstaarten-parasiet. Van Pijlstaartenparasieten gesproken; er was bij mijn poppen eens een van de Ligusterpijlstaart, die den geheelen winter duidelijke teekenen van leven had gegeven en toen de tijd voor uitkomen aanbrak, plotseling stijf en onbeweeglijk, en van bruin, pikzwart van kleur werd. Toen het wachten me verveelde, opende ik de pop en vond in een drillige massa, gelijkende op vleeschextract, een enorme sluipwesplarve, stellig van een *Trogus*. Daar de pop eenige weken te voren nog sterk bewoog, kan het haast



Cleonus.
Nat. grootte.

niet anders, of de larve moet den geheelen winter in latenten toestand in de pop hebben geleefd en zich pas gedurende de laatste drie weken ontwikkeld hebben. Echter moet de vlinder zelf, óók reeds vroeg in haar ont-

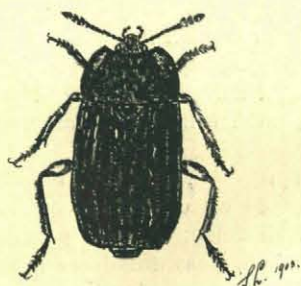


Cicindela campestris. 2 × vergroot.

wikkeling zijn gestuit, daar er behalve de geleimassa niets van eenige overblijfselen van den vlinder in de pop te ontdekken waren.

Van de sluipwespen is de stap naar de wilde bijen niet ver. Op ons tochtje namen we waar, de elegante geel met zwarte *Nomada*'s, verder *Halictus* en *Andrena*-soorten.

De spinnendooder ontbrak ook niet, maar die verschijnt al in April en is den geheelen zomer waar te nemen.



Silpha Aaskever.
2 × vergroot.



Huisjes van
Attelabus.

Nu hoort er ook nog één zeldzaamheid bij, en dat is een mug, maar een heel mooie mug, tenminste het wijfje is een heel vreemd dier. Het gelijkt in vorm op de gewone *Tipula*'s. Maar de kop en 't borststuk zijn glanzig zwart, helrood zijn de eerste twee ringen van 't achterlijf evenals een gedeelte der pooten, en weer verlakt zwart is de rest van 't achterlijf, dat in een lange punt uitloopt. Dit dier groef ik Mei 1905 uit een wilgenstronk op, waar de emelt (zoo heet de larve) in geleefd had; vlak er bij

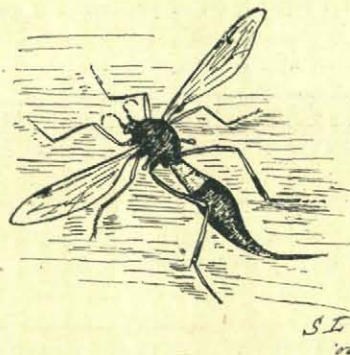


Onthophagus Coenobita.
Iets vergroot.

vond ik het mannetje, dat direct te onderscheiden is door z'n gekamde sprieten en zijn zonderling stomp achterlijf, dat ook niet zoo mooi gekleurd is.

En nu nog een vraag.

Ergens — waar kan ik me tot mijn spijt niet meer met zekerheid herinneren — las ik eens, dat de honingbijen nooit de bloemen van Meidoorn bezoeken. Wie let er eens op?



Xylura atrata ♂. Nat. grootte.

S. LEEFMANS.



IN DEN TUIN VAN DEN BUITENMAN.

(Vervolg).

In onze tuinen verslinden de merels een massa wormen, slakken en insecten; zelfs in den winter maken ze menig schadelijk diertje, dat een schuilplaats onder bladeren gevonden had, buit. Ze toonen recht in hun schik te zijn als ze een hoopje half vergane bladeren ontdekken: de oranjegele snavel van het mannetje en de bruine van het wijfje woelen rusteloos in den hoop, en het kostje dat ze daar vinden, bevat hun wat goed in het barre jaargetijde. Neen, de merels zouden we niet gaarne missen in onze tuinen. Echter, zij zijn ook lang niet van schade vrij te pleiten.

In zomermaand begint hij zijn dieverijtjes; dan heeft hij het op de aardbeien gemunt. 't Is wel de moeite waard, hem bij deze diefstallen gade te slaan. In mijn tuin weten zij vrij ongemerkt tot de heerlijke vruchten te naderen. Enkele groote perken, met groenten of aardappelen begroeid, zijn er omringd door breede randen van aardbeien. Daar verschijnt uit een haag een zwarte roover te voet. Behoedzaam schiet hij op het tuinpad vooruit, blijft stilstaan, ziet rond, of hij onraad bemerkt, en acht hij zich veilig, dan vordert hij steeds bij schokken. (Ook zijn vlucht geschiedt met dergelijke schokken). Daar wandelt hij vlug tusschen twee rijen aardappelen en... hij is in het paradijs, waar hij gulzig van de verboden vrucht snoept. Ge treedt plotseling te voorschijn, en de roover spoedt zich, schaterlachend van de jool, in een nabijstaand boschje. En wij, we wenschen den leukerd toe, dat de versnapering hem wel moge bekomen. Ook de doornbessen gunnen we hem graag. Meest vergenoegt hij zich met afgevallen bessen, maar al plukt hij van de laaghangende takken nu en dan zoo'n vrucht, de schade heeft niets te beduiden.

Minder aangenaam is het mij, als hij zich zet op de pyramide-boompjes, waaraan in het begin van September sappige rijpe vruchten hangen. At hij een of meer heele peren op, à la bonne heure! Hij neemt echter de eerste de beste, pikt erin; bevat deze niet, dan een tweede en